

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve:
 Egy évre 10 ft — Ar. Negyed évre 2 ft 50 kr.
 Fél évre 5 — Egy évi szám — 10 —
 Kisebbségi pórs minden külföldi: PÓ-PIACZ.
 V. E. S. E. Y. H. A. Z. F. Ö. L. D. S. Z. I. N. T. — szerkesztésig
 bérmunka külföldi.
 Előfizetheti helyben:
 TELEDI K. LAJOS és társ. CSÁHY KÁROLY
 Könyvtérközösség és a szerkesztőség. —
 Együtt a postahivatalok után.

Hirdetési díj:
 Öt napos betöltésért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű, mint azelőtt több helyi
 hirdetések, alkalmi és legolcsóbb
 árért.
 Bélyegű: minden betöltésért külön 50 kr.
 „Nyitott”-on megjelenő közlemény önkéntes
 pélt 10 kr.
 Nérv. vagy bérmunkatétel beküldött kéziratok
 nem vétettek támasztás. — Ugyanazon kézi-
 ratok sem adhatók vissza.

Beatus ille qui procul fabriciis.

Midőn a földkerekség minden nép az európai keleti határain kitorlófélen álló iszonyú erővel szemközt találkozó háboru felé fordítja figyelmét, és midőn nemcsak a szomszéd hatalmasságok, hanem a háboru helyétől távolabb állók is, aggodalmat táplálnak az eshetőségeket illetően: a magyar nemzet azon helyzetben találja magát, melyben nemzeti és gazdasági önállása létkérdéseinek megővése, megmentése feletti aggodalommal tekint a jövőbe.

Ugy mutatja a történetek könyve, hogy a kormányoknak legerősebb támasza a kormányzottnak bizalmában, s ragaszkodásában van elhelyezve s mint e bizalmat elvesztették, azonnal hanyatlani kezdett, míg végre elenyészett hatalmuk, vagyis megbuktak.

Egyes nagy szellemekkel s tehetségekkel a történet folyamán gyakran találkozunk, kik a közvélemény ellenére, sőt azt legyőzve világhír és hatalomra tettek szert, s azt egyideig fentartották: de ezen nagy szellemek és tehetségek is az idők során kénytelenek lettek a közvélemény szavát meghallgatni.

Ha egy kissé behatóan vizsgáljuk az orosz hódításvágyat, melynek nem volt terméke soha a közvélemény szavát figyelembe venni; kétségkívül át kell látnunk azon ürügyül használt czélon, hogy az a keresztény népek védelmére fogott fegyvert, mint inkább Konstantinápoly a Dardanellák, vagy valamely adriai kikötő és így kalmarkodás iránti szeretet és forró vágyból, s ezen céljának támogatására látott szövetségesek után, nehogy a közelebbi szövetség s megaláztatás ismét bekövetkezzen. A jövő megmutatja az érdek találkozásokot és ellentéteket.

Eltekintve ezen magas légköri politikától és a hazai helyzet körülményekhez fordulva, avval találkozunk, hogy nemzeti közgazdaságunk önállóságának függő kérdései, melyekért időről-időre annyi évek során kívánatok emeltettek a honi keblekből, és a melyekért ez idő szerint a hazai közvélemény annyira érdeklődik, miszerint teljes tudatában van annak, hogy a belforgalom műpár s következve a földmívelés felkarolása a pusztán kereskedői tekintetnél előbbvaló — a kitérésre készülő háboru rémképeivel a közvéleménytől elterelt irányban vezetett megállapodás és feladás felé.

Azok, kik talán a hazaszeretéből csupán azért, mivel nekik a kereskedés nagyobb anyagi előnyöket biztosít, vagy valamely a közérdekre mindig hátrányos monopoliumnak osztályrészesei — nagyobb oszlatékat igényelnek, bizonyára önérdékük ellen járnak akkor, ha a nagy tömeg szegénységére építik gazdaságuk s hatalmukat. A közérdek mérve nem oly ellentétesek és megfordított viszonyban állanak, mint a gyógy- és jogtan, melyszerint ha mennél inkább extraháljuk az orvosságot, az annál erősebb, és megfordítva a jog kiterjesztés által válik erősebb, tökéletesebbé. A hazaszeretet növénye nem kíván nagyon kövér talajt, sem monopoliomot, hanem panaszt emel, midőn egyedül a földmívelésre támaszkodva, az idő viszontagságai kivesszik kezéből a kenyert és nem talál más foglalkozást az évszakhoz kötött mezei munkánál, nyers termékeit az adó és ruhá-

A „DEBRECZEN” TÁRSZÁJA.

A kereskedelmi tanácsos háza.
 Regény.
 Irta: **Marlitté.**
 (Folyt.)

„Hiszen férfiak is vannak oda át Flórikám.
 „Mintha ezek is jobban nem értenék az ember szólat, dacára érdemjelvényeiknek és jelvényeiknek.”
 Ez mosolygott.
 „Rossz kedved van kedvesem, mondá és a karsu alakot leülteté egy támlányba.
 O azonban heves megrázkódó mozdulattal visszavette fejét és szorosan összekulcsolt kezét keblére szorította. „Moriz” mondá elszorult lélekzettel, mintha pillanatnyi küzdés után felele: „mond meg igazán — a molnár Bruk orvos kéae alatt halt meg?”
 O felugrott „Mily gondolat! Valóban

zati szükség egészen kimeríti: megfizetvén az alakítási szállítási és kereskedési költségeket; aggodalommal tapasztalja az apró birtokosoknak napszámosa törpülését. a pénztözsérek s nagybirtokosok a közvetítés uszoráskodásból való szaporodását.

A tudomány, a tapasztalás mindegyikét azt igazolja, hogy a belforgalom fokozása a műiparnak a földmívelés mellé közelhözása és nem a kalmár tekintetek által éretik el. Ezen tudomány, ezen tapasztalással eltele, kívánja a hazai közvélemény nemzetgazdaságunk önállóságát konyhája, kamarája és hitele forrásai felett való önrendelkezési jogát birtokába venni.

Ha a háboru rémképei nem tanácsolják azt, hogy a nemzet a fentebbi jogait birtokba vegye, annyival kevésbé lehet kívánatos, hogy a háborus légkörben, midőn egyrésztől félelem, másrésztől exaltáció lépnek a higgadt megfontolás és tanácskozás helyére — döntessék el s adassék fel ismét tíz évre nemzetünk — mondhatni — második létfeltételének kérdése: kevésbé kívánatos, mivel az efféle kényszerűsége szűlte helyzetben létrejött megállapodások mindig magának magok után valamely visszatetszést.

Távol legyen, hogy nemzetgazdaságunk harmadik tényezőjét a kereskedést egészen elkarhóztassuk, épen nem, hanem csak a kalmár szellem azon elfajulását, mely tömeg nyomort teremt ott, hol egyes kevesek mesés gazdagságban s hatalomban usznak, azon kalmár szellemet, mely az egész föld kerekességének azon tant hirdeti, hogy egyik országának szükségessé pusztán földmívelő államnak maradnia, a másiknak pedig műiparosan, azért, hogy aztán ők a közvetítés hasznaiból megzadagodhassanak, hogy aztán elmondhassák róla azt: Beatus ille qui procul fabriciis.

Bécs, ápril 21. Tashin bey Corvina-küldöttséget fogadta. Pulszky francziál a főváros nevében. Erdői törökül küldöttség nevében üdvözlök és meghívják. Ezredes kitűnő francia nyelven ezt felelé: Uram rendkívül meghatva szives szavai által a melyeket hoztam intézni kegyeskedtek nem tudom miként fejtezzem ki önöknek uraim, teljes elismeréssel mindenekelőtt a farsádságot, melyet nem sajnáltak, hogy velem találkozzanak. Ezen testvéri fogadtatás hígyék el uraim egész életem tartamára emlékeztetembe véssé marad. Teljes szívemből köszönöm önöknek egy a magam mint a hazám nevében is. Elutazás ideje még bizonytalan.

Buenos Ayres, ápril 21. Paraguai köztársaság elnöke meggyilkoltatott.

Krakkóból távirják, hogy Degenfeld gr. altábornagy az uralkodó meghagyásából tegnap az orosz czár üdvözlésére indult Itzkányba, hol a czár Kiseneuwe átutazik.

A végrehajtói intézmény — ugy a mint ma fenáll — nem nagy díszére és előnyére válik igazságszolgáltatásunknak. Az igazságügyminiszter — mint értesülünk — e bajkon ugy vél legalább részben segítheti, hogy végrehajtsák a bírák nyugdíjazott állományából is akár kivéve, oly formán, hogy ezek e mellett nyugdíjakat is megartsák. Remélik ugyanis, hogy ilyen kedvezmény mellett (t. i. ha nyugdíjait megtagadják) — számos nyugdíjazott bíró fogna végrehajtói állásra pályázni, s így gyakorlatibb és megbízhatóbb elemekre biznának a végrehajtások, az igazságügyminiszter erre vonatkozó javaslatát már legközelebb a minisztertanács elé terjeszti.

előttetek nők előtt soha sem elég a szerencsétlenség.
 „No tisztelet tehetség és feltűnő elméd iránt, hanem mond meg, jobb vagy-e mint a többi?”
 A kereskedelmi tanácsos izgatottan ment végig a szobán, az események nem remélt feloldozása megsemmisítőleg hatott rá.
 „Bruk kéae alatt?” ismétlé izgatott hangon. „Mondom neked két óra tájban történt meg a mitűt és alig két órával ezölt következett be a halál. Egyébiránt nem értem, hogyan vagy épen te, egy hátor ily gondolatot ily kurtán, csaknem részvételelűl kifejezti.”
 „Epen én?” hangsúlyozá a nő. Ez erőlyes szavaknál láthatólag erősebben nyomá lábát a szőnyegbe. „Epen én, mert nem vagyok képes lelkemben valami titkot elrejtjeni, azt tudhatod. Sokkal büszkébb vagyok, sokkal kevésbé odaadó, minthogy a más sötét titkát tudjam és elrejtsem. Legyen az bárki is. Ne hidd, hogy nem szenvedek e miatt. Szívemet mintha törrel szurná” keresztil, de te a rész-

vétlen szót használtad — gyanusabban nem fejezhettél volna ki magadat. Részvétellel lenni a tudomány ügyletsége miatt és képtelen és lehetetlen. De a fölött épen ugy tisztában vagy te mint én, hogy Bruk orvosi híre már nagyon szenvedett a Wallendorf grófnő szerencséslen gyógyítása által.
 „Ugy van, a szegény jó nő semmi árért sem tudott lemondani a libamáj pastétom és pezsgó iránti szeretetéről.
 „Ezt állítja Bruk — de a rokonok megcáfolták,” kezét háltatékára szorította, mintha feje nagyon fájna. „Tudod Mór, midőn a hir a szerencsétlenségről a malomból ideérkezett, akkor mintegy és nélkülözsaládgáltam a szabadban fel a alá. A nép minden rétegében ömerített az öreg Sommert s az egész világ érdekeltőtt ezen mitűt iránt. Legyen ugy, hogy nem épen a Bruk kéae alatt adta ki lelkét — a mitűrtök azt fogják állítani, hogy csak halálközdelme hosszabbodott meg erős természet folytán. Te mint avatlatlan jobban tudnád azt? Csak ne tagadd, hogy te is épen

Baró Baldácsy Antal

beszede kivonatosa, melyet az alsó szabolesi takarékpénztár évi közgyűlésén e hó 15-én tartott.

Ha a halandó hatalmába volna maga felett függetlenül intézkedni, akkor a tisztelt egylet mai közgyűlése meghozná azon precíz intézményeket, melyek hivatva vannak a tisztelt részvényes uraknak ennyi alkotás készség és ennyi nélkülözés után igen is kiérdemelt arany gyümölcseit egy nyereséymes üzletnek kimutatásával de mi naponta messzebb és messzebb esünk ezen reményről, mert hazánk anyagi zűllésága, a pénzek mely az emberi élet eltűtő ereje naponta nagyobb és nagyobb mérvű eltűnése, a gondolkodó nagy közönséget méltán aggodalomba ejti, hogy? és miképpen? tartsa fel magát ki ki közüllünk a jóvendők.

Ezen mindyájunk által mélyen érzett szorongatásunk közepette lehetetlen, hogy mint elnöke ezen peziny de tevékeny intézetnek halgata mellözsem finantialis nyomorjaink genesisét, és nyiltan ki ne mondjam, hogy a magyar államnak e súlyos betegségéből való feloldulásához még távolról sineg legkisebb remény, legkisebb kilátás, és miért? mert addig meg gyógyulni lehetetlen míg semmit se teszünk, hogy az öreg bajon segítsünk, és mi tette az öreg baj? az, hogy milliók és milliók megett vállalatokba költettek el, és semmi nem költetett el a milliókból hasznos beruházásokra befektetésekre, különösen, hogy a nemzeti iparágak neveltessenek, fejlesztessenek és gyarapittassanak állami segély útján, mert a ki a gyereket menni nem akarja tanítani, annak a gyerekeknek soha de soha nem lesz biztos lépe.

A Deák pártnak egy időbe az volt őt jellemző betegsége, hogy se mellette se fölött a pártjából senki sem akart gondolkodni az ország bajairól, vagy az ország dolgaival foglalkodni. Deák Ferenc pedig hibázott, hogy erre magát ide adta pártját elaltatta, és sok dolgokba, mely látkörén kívül állott, elvesztette a fonalat és akaraja ellen, mert hogy Deák Ferenc tiszta jellembe ugy politicai becsületbe kétkelkenni reméltem közüllünk senki sem fog, nem maradt meg azon az ösvényen melyről soha se kívánt letérni és Deák Ferenc gyenge volt elveinek Renegátját az elhagyással büntetni, nem volt a Deák párt szerencsésebb az 1867 XIII t. ezikkel, mely tisztán Deák Ferenc felfogása volt, mely által Deáknak nem volt más célja, mint megkezdni kormányunk hajnalán a hasznos beruházásokat; boldog isten hová fajult el ezen nagy szabású intézkedés mi által a megszavazott 60 millió a nemzettel megkedveltetés az adósság esnállást, mert a törvénybe ki mondta nem lett, hogy mennyi fordítások vasutakra? és mennyi visszabályozásokra, canalisatorra, és öntözésre, és midőn a vasutak építése több előnyt nyújtott a tervelőknek, mint más fajta beruházás, fel nem említe azon büns hanyagságokat, melyek annyi terhes veszteségeket hoztak nyakunkra, széles Európában alig vagy egy ország, melybe annyit lehessen nagy kamatokra beruházni, mint hazánkba, mert a nemzeti ipar részben paragon hever, részben legtávolabb se kifejelett, csak állam segítségével történhetnék meg ennek üdvös ki fejlesztése tehát oly befektetéseket tenni, hogy a kölesén kamatba annyit hozzon a mennyit ez az adóba behoz, különösen a nyári vállalatok hazánkba sokat szenvedtek, többek süledésnek indultak, mert nem volt anyagi erő megtartásokra, pedig csak az vagyon élethez meghívja, a mit fejlesztni gyarapítani és meg erősíteni lehet, hogy a rendes pénzereseket ki állja a vállalat és ép oly keveset, mint ez irányba tettünk ennél még kevesebbet tettünk a külkereskedésnek emelésére, sőt boráinkat, melynek kelendősége a világ mind az 5 részébe biztosítható volna, ma is pénzünkbe fogynak borkevelők által és így ezen nemzeti gazdaszatunk ága majd nem ösmeretlen a külföldön, hazánk éghajlata egy időtől fogva annyira megváltozott mezei gazdánk emléteire, hogy ma holnap ezen egykori chanaán föld még nekünk se fog elegendőt termelni, annál kevesebbet a kivételnek, mert minden meg egy vagy elűzősödők, vagy megrögzösödők, hiányozván a földnek nedvessége, mikor kellene, és mindez csak ugy hárítható el, ha földünket alkalmas vízi esatornák által öntöz-

tenni fogjuk; az állat nevelés kinek kinek kényére vagy kedvére vagyon bízva, sőt politialis intézkedések se léteznek, melyek hivatva vannak a káros kezelést be állítani, ennyi fogvatkozások közepette meg engedte a törvényhozás, hogy az adó felemeltessék az adósságok kamatai fizetessenek kölcsönökkel, meg engedte a nélkül, hogy az állam mint olyan az adózatokat adó képsége tette volna, mert előre látható, hogy azon államnak el kell veszni, a mely folytonosan több terhet vesz magára, mint a mit elbir.

Sok volna szomorú helyzetünknek okait előbeszélni, de mivel ez célra nem vezetők, kívánok főleg az orvoslatokról szólni, melyeknek jelenleg két sarkpontja vagyon, t. i. a mezei gazdálkodásunkat biztosabb jövődelemre emelve fokozni az öntöző víz-esatornák elkészítése által és pedígen sok tekintetből, különösen az általános májusai fagyok veszedelmét elhárítása végett, szinte az aszályveszedelme befolyását meggátolni, különösen pedig nagyobb mérvű marha nevelésre szükséges széna-takarmány biztosabb előállítatására, és több más előnyök végett, sőt még az árvizeknek is megkisebbitéséért, mi ha bár 20—25 esztendő alatt emelkedhetnék kellő magasságra kétségtelen, hogy örök időre a nemzeti vagyonosság alapja a haladatos utódoknak megvetve volna. — E részbe már is a közönlök teljes szolgálatakat tett hazánkban egyik legkitűnőbb fia Tur István olasz tábornagy, és mivel Szoboszló és az egész Hajduság az öntözés ártérébe esnek, ajánlom a tisztelt Hajdu közönségnek maradóan figyelmükbe, miképpen e munka sürgetését, képviselőjüknek meghagyják; — a második, amiről tüzetesebben szólni kívánok, a pénztelenségünkön való rögtön megedelem, mert én az osztrák nemzeti-banknak évi 20 millió segítségétl semmi megnyugtató előnyt nem várok, e mellett ezen pénz-kutforrásnak megszerzése, igen nagy áldozattal lesz egybetele; de nem vezethetett volna célra a magyar független bank megalakítása se, mert ez is nem kis áldozatba került volna az ugy is eladódott nemzetnek; — hanem ami a pénzforgalman gyökeresen segíthetne az magyar állami papír-pénz volna, a mely a szomszéd osztrák birodalmat, az utolsó tízes évekre, a tokellertes megrömlástől tényleg kitér megóvja.

A függőny felgurult előttünk, és az európai pénz piacok esmerete meggyőzhetett mindenkit arról, hogy az érez alappal állított bankok, csak annyi előnyül bírnak az állami papírokkal szemben, hogy az érez-alap a valuta helyreállítását lehetőséget tesz, midőn az állami papír-pénz az eredmény egészen más tényezőktől függ, de azért egy szóval sem akarom állítani, hogy ez az állam papír-pénz nével nem következhetik, mert a valuta helyreállítása egyedül az érez-pénznek forgásba lévő bőségétl függ, mi az érez-alapra fektetett bank-papír-pénz annál nehezebb, mert annak az alapja a forgalomba szükséges érez-pénznek nagyobb részét pénzébe szállítja és fogva tartja; és így e valuta helyreállítását maga lehetetlenné teszi, azért szükséges, hogy állami papír-pénznek fukar kézből törénjen kibocsátása, ne hogy egy 1811-ik eszt. devalvatio beállhasson.

A romaiak a civilizáltó remek mintái igen válogatott igaz mondásokkal foglalkoztak, ezek közül egyik, hogy „parva sapientia regitur mundus” ha az 1867. XIII. t. ez. nem 60 millió felvételét decretálja, hanem 60 millió papír-pénz kibocsátását, kétséget nem szenved, hogy ma 300 millió ft adóssággal kevesebb volna, mert 10 eszt. alatt, 60 millió fital nagyobb többlet a pénzforgásba 600 millió nemzeti és állami bevételképviselet, mi esztendőről esztendőre nem defiteket, hanem bonumot képviselnek stb.

ezzen véleményem vagy. Csak látád magad mily halvány vagy a belső megindultság folytán.
 E pillanatban megnyílt a mellékajtó és Urach elnöknek jelent meg a küszöbön. Hetven évének dacára ellehet mondani, hogy legbő léptekkel közeledett s hetven éve dacára fiatal nagymamának nézett ki. Még a vénüség jól elfedő burkot sem viselte, egy hátul összehúzott csipkehorított volt feszesen mellén és vállán és a gyöngyszürke selyemzűly fölött egy gazdagon díszített felső volt, szürke, de még mindig szőkének látszó haja vastag fomatokban volt homloka fölött s e hajkoronafalon volt a fehér blond dísz, melynek hosszú végei eltakarták a nyakat, ezen meg nem szelíthető árulóját az időnek.

Nem egyedül jött, mellette egy esodálatos teremtés pattant be, egy a növesben összehyomott alak, tagjai nem épen aránytalanok, de mégis feltűnően kiosi és ijesztőleg sovány, s ezen apró testen nyugodott egy fiatal mintegy 24 éves leány tetten kifejeleje feje. A szo-

ban levő három női fejen ugyanazon családi vonások voltak. — rögtön meglehetett ósmerni a közelebbi viszonyt a nagy mama és unokák között; csak a legfiatalabbnál tűnt fel a nesmes arányos arcz egy kissé hosszúnak, és az áll is szélesebben és erőlyesebben nyult elő. Beteges színe volt, és csudálatosan kékes ajka, szőke hajába lángszíni bárszony szalag volt befoutra. — egyébiránt elegáns társalgó öltönyben volt, csakhogy egész erdeiesen azt a hol más helyeknek csinós zseb van, ő egy társad fűz-kosarat hordott, mely kék bárszony darabokkal kitöltve volt, s melyben egy karnári madár ült.

„Nem Henriette!” kiáltá Flora türelmetlenül, midőn a madárka fészékét hirtelen elhagyva, mint nyíl reptül el feje fölött — „ez épen nem fogom túrni. Allatgyűjteményedet csak hádd túrni.”

(Folyt. köv.)

A MAGYAR FŐVÁROSBÓL. A Ferenc-Józsefvárosi tak. pénztár bűnpörében befejezték a kihallgatásokat. Az ítélet szerdán fog kihirdettni. A legfőbb léltözsének betöltendő három bírói állomás egyikére Rozgonyi Bertalan kir. államügyész helyettesen van kizsenvéle. Salváni tiszteletré Tur tábornok tegnapielőtt estélyt rendezett. Andrassy grófnak Terébesre tervezett utazása ismét elhalasztatott s jelenleg nem is tudhatni mikor történik meg.

Megjegyzés
 A párisi kiállítás magyar bizottsága következőképen van összehállva: Kormányképviselet Németh Imre; bizottsági elnök: gróf Szapáry Gyula orsz. gazd. egyesület elnöke; al-elnök Harkányi Frigyes orsz. képviselő; bizottsági tagok Bedő Albert orsz. főerdőmester; Bellázi János min. tanácsos; Gönczi Pál min. tanácsos; Hoffman Sándor min. titkár; Keleti Károly min. tan. Lechner Lajos mérnök; Nagy János min. oszt. tan. Pázmányi Dénes hírlapíró; Pulszky Ferenc nem. muzeum igazgató; Dr. Rodiezi Jenő gazd. tanár; Székely Mihály tanár; Zsigmondy Vilmos bányamérnök; Ráth Károly gyártulajdonos s orsz. képviselő; Posner K. Lajos gyártulajdonos; mely névsorból azt látjuk, hogy a mezőgazdasági és művészei szakokra kellő tekintettel volt a kormány a szakfelekarok illetőleg, de az ipar tekintetében az iparosok közhajja kellőleg nem méltányoltatott.

Ha mármost tekintetbe vesszük azt, hogy több hazai sajtó, a kormány font jelezett képviselőivel nemes meglegedve; figyelemmel arra, hogy a nagy iparosok, épen ugy mint a nagy uradalmak művészek és tanügyi férfiak saját érdekükben azon lesznek, hogy a Párisban való méltó képviseltesre kiváló gondot fordítanak; nem veheti fölünk rosz neven senki, ha midőn városunk és vidéke érdekében egyszerűen jelezni kívántuk, hogy a Debreczen és vidéki párisi világkiállítás működendő bizottsága közelebb nálunk aként alakítatott, hogy a kis iparosok érdekeire kellő tekintet volt, hanem mint jeleztek legnagyobb részben mágnások foglaldadják el a bizottság helyét, kik pedig — legalább nézetünk szerint — közelebb a fűrdő idény ezen és majd a jövő évben, inkább szeretik ott tölteni az időt, s más egybekelt foglalkozkodni sem mint ezen igen sok időt, tevékenységigénylő nagy munkát előharcozásaivá szegődjenek.

Nem is lehet ezt még csak kívánni is főurainkól, elég ha azok saját uradalmakban tevékenykednek s ügybizalmat fejtenek ki a nélkül, hogy itt a vidéki székhelyen egyes kérdések feletti eszmeseere végett — habár anyagi áldozatunk nem szolgál is akadályul, betőrekedjenek, s itt időzessenek.
 Mi azt véljük egy oly központi bizottság aként lett volna szervezendő, ha előbb itt az iparkamara székhelyen egy helyi Bizottság szerveztetett volna, s a bizottság amennyiben vidékről senki nem volt jelen — kijelölt volna a helyeket hol, az egyent — a ki által több más kisebb vidéki helyi bizottság szerveztetnek s ezeknek kebelből aztán lehetett volna tagokat a központi itteni nagybizottságba választani; s most az ellenkező módot és utat járjuk elve s követve lenni, nem tettezzük fel, hogy készakarva, de nézetünk szerint hibásan.

